

Naročnina listu: --
 Celo leto . . . K 12.—
 Pol leta . . . 6.—
 Četrt leta . . . 3.—
 Mesečno . . . 1.20
 Zunaj Avstrije: ---
 Celo leto . . . 15.—
 Posamezne številke
 -- 16 vinarjev. --

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računajo po 18 vin.
 od 6 redne petivrstice; pri
 večkratnih oznanilih velja
 -- popust. --
 „Straža“ izhaja v pon-
 deljek in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravljanje: Maribor
 Koroška ulica, 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure dopoldne.

K nemškemu shodu v Gradcu.

Od nepolitične strani se nam piše:

Da je bil graški protestni snod proti jugoslovanski deklaraciji v bistvu ponesrečen, to menda čutijo Nemci sami. Nesrečna je bila misel, da sama ob sebi, da tak shod sklicujejo baš v Gradcu, torej izven slovenskega ozemlja, v mestu, ki ga tlačijo vse druge skrbi nego ugibanje, ali bo nastala jugoslovanska habsburška država ali ne. Res pa je vse nemške štajerske kroge v zadnjih letih hudo jezilo, da se Gradec za njih težnje prav nič ne zmeni; za to so zdaj s silnim hrupom zavriškali: Gradec se je zganil.

Ali pa se je res zganil? Bogme, da ne! V za prti dvorani se je zbralo primerno število mladih ljudi, večinoma iz dijaških negraških krogov, govor nika niso Gradčani poslali ne enega, poslanca ni bilo ne enega blizu. . . . Toda res: govoril je župan Fizia — kot hišni oče je moral pozdraviti goste in je to storil tem rajši, ker bi rad pokazal, kako se za dolženi in sestradani Gradec pod osrečujočo vladno takega župana dviga; potrebno je bilo, da si župan Fizia poceni z nekaterimi oblastnimi besedami pride bi tisto slavo, ki mu jo je pri njegovem dosežanju županovanju že tolikokrat zamazala smola. Poleg nje ga je povzdignil glas tudi graški vseučiliški profesor Skala, nedomačin, ki je šele nedavno prišel s Tirolskega; ker ta učenjak na učenjaškem polju menda nima prave sreče, je išče na političnem; saj se še spominjamo, kako so ga nazvižgali Gradčani, ko je neavarno pomagal poslancu Wolfu pri agitaciji za nadaljevanje vojne in za „nemški“ mir. To pot pa

ni profesor Skala med ožjimi svojci in je smel nemo-
 leno prečitati svojo resolucijo; tako je rešil svojo sla-
 vo v gorje učenosti.

Pravi govrniki so bili sami zunaniki, na pr-
 vem mestu naš cenjeni rojak dr. Mravlag, ki kot i-
 meniten jezični dohtar dobro ve, kaj mu koristi. Le
 škoda, da ga nismo mogli opazovati, kako se je zve-
 čer po shodu, ko je bil sam in neopazovan, mužu
 smejal tistim nerazsodnim Mihelnom in Tusneldam,
 ki jih je očaral s svojim pristnim govorom, sebi v
 zabavo, njim ne v škodo. Tudi nemški Celjani so po-
 slali svojega slovenskega Amtsvorstanda dr. Ambro-
 žiča v Gradec pokazati, da v slovenskem Celju ni čis-
 tice pozabil nemščine, kar se je je v solah naučil.
 Ker so ga kot govornika porinili na zadnje mesto,
 mu je bilo težko, kaj pametnega povedati, ko bi kaj
 takega na tem shodu sploh bilo mogoče. — Tretji go-
 vornik slovenskega pokolenja je došel iz Trsta, pi-
 še se Milčinski, mlad gospod je to, šel pa je v Trst,
 da bi s svojo osebo tam postavil temelj tržaškemu
 nemštvu. — Nemško žensivo sploh pa je zastopala na
 lastno roko in odgovornost Kranjica Kreuter-Galetova.
 To možato bitje ženskega spola je pred nekaj leti
 strašilo po ljubljanskih ulicah: ker pa je na ulici že
 vsak prst kazal za njo in so ji ljubljanski Nemci, ki
 so se od Slovencev navzeli precej pameti, namignili,
 da vodijo mimo Ljubljane brzovlaki na sever, se je
 hitro prepeljala v Gradec; tam preži kakor božji vo-
 lek na vsako priliko, da sme stopiti iz svoje luknje
 pod vsenemško solnce. Na shodu je govorila v imenu
 nemških žen, ki so prav tedaj doma zdihovale, da ni
 moke ne masti in ne krompirja. Kaj malo ploska je
 doživela Lina na shodu; kajti ženske nikoli ne plos-
 kajo rade ženski, moški pa le tedaj, če je lepa in
 mlada. Galetova Lina pa ni več mlada: zato tudi ne
 vemo, ali je bila kdaj lepa.

Ostali trije govrniki so bili Nemci, če so —
 bili! Prvi je profesor Angerer iz Beljaka, ki bi sila
 rad postal poslanec, ko bi se mu hotel umakniti sta-
 rina Steinwender. Kako je primanjkovalo govrni-
 kov, se razvidi iz tega, ker so si naročili tudi Tirol-
 ca, ki je govoril seveda le o Tirolski in nič o Jugo-
 slaviji, nekega profesorja Meyerja. V svoji hudi sti-
 ski so naposled najeli še dunajskega urednika Zeid-
 lerja, ki potuje, kamorkoli ga najamejo, da izpusti
 svoj naučeni govor, menda istega, ki ga je bil spro-
 žil nekaj prej tudi v Mariboru.

Žalostna je duševna revščina, ki jo kaže radi-
 kalna nemška velepolitika. Medtem pa pametno nem-
 ško ljudstvo, kamorkoli pridete, krvavo zabavlja čez
 pogubonosno politiko vojne stranke v Nemčiji.

LISTEK.

Obisk Slovencev na Beneškem.

Piše: Črnihovski.

Po dvanajsti ofenzivi, ko so bile naše čete že
 pri Pijavi, sem jo mahnil skozi porušeno Sv. Lucijo
 ob Soči, pod Mengorami skozi popolnoma razdejano
 vas Kozaršče ter mimo skoraj povsem razbite vasi
 Črčinj po Dolu čez močno utrjeno svetovno znano Je-
 zo na Beneško.

Onkraj državne meje v vasi Kraj sem našel še
 stare znanke, katerih nisem več videl, odkar je bila
 izbruhnila vojna z Italijo. Na vprašanje, kako se li
 počutijo, so mi odgovorili: „Sedaj ni dobro. Poprej
 nam ni ničesar manjkalo, imeli smo kavo, olje, riž,
 kruh itd. vsega v izobilju, kakor še nikdar poprej,
 cene zelo nizke, tako n. pr. je bila kava po 4 K kg.
 Ako nas je vojaška oblast rabila za kako delo, so
 nas zelo bogato plačali. Z vašo ofenzivo pa se je na
 enkrat vse spremenilo. Vojska, oziroma vojaštvo nam
 je napravilo veliko škodo. Toda vaši Avstrijci so do-
 bri, a Slovenci so Italijani pri svojem umikanju zapu-
 stili, škoda, da ga nismo pobrali in poskrili. Mnogo
 vreč zrnate kave je bilo po skladiščih, olja in riža
 velikanske zaloge. Zakaj niste prišli takoj po ofenzi-
 vi, marsikaj bi bili dobili in odnesli, ker je bil pre-

hod na vašo stran prost.

Sel sem dalje. V vasi Trinki sem zapazil neko
 veliko lopo, skladišče, do katerega je vodila iz dol-
 ne od Peterneleov vspenjača na železnih drogih. Sre-
 čeval sem stare znanke, mladeniče in može. Cudil se
 sem, kako je mogoče, da so tako zdravi in krepki
 fantje doma. Kmalu so mi dali sledeče zanimivo po-
 jasnilo:

„Ko so vaši prodirali in naši se začeli udajati
 in umikati, smo mi domačini šli iz jarkov kar domov.
 Nato smo se javili vašemu poveljstvu, ki je bilo tak-
 o prijazno, da nas je pustilo doma s pogojem, da
 se nikamor ne odстранimo in da smo vedno na raz-
 polago, ako nas bodo potrebovali. Sedaj smo, hvala
 vašemu poveljstvu, doma, se prosto gibamo ter obde-
 lujemo svoja polja. Kadar nas pa rabijo, nas pokli-
 čejo in gremo na delo, katero nam odkažejo. Po do-
 vršenem delu se vrnemo zopet domov.“

Krepki, postavni fantje in može kažejo, da se
 jim v fronti ni slabo godilo. Pravili so mi, da so i-
 meli vsega dovolj. Sel sem dalje skozi Drenkijo na
 Lesa in po dolini naprej. Vsak, s katerim sem govo-
 ril, se je izrazil: „Bog daj kmalu mir!“ Znanca sem
 vprašal, kako je bilo, ko so začeli naši prodirati, in
 mi je odgovoril: „Blizu fronte je bilo hudo, vsi smo
 si morali nadeti maske proti plinu, katere je med
 nas razdelilo vojaštvo. Ostali smo po hišah, naši so
 se začeli umikati in tiste, ki so našli ob cestah ali
 zunaj stanovanj, so odpeljali s seboj. Ko so prišli
 vaši v naše vasi in smo mi prilezli na dan, so mnoge
 družine pogrešale svojece. Kakor rečeno, tiste, ki
 so Lah pri umikanju našli ob cestah ali zunaj sta-

novanj, so vzeli s seboj. Tako n. pr. je v nekaterih
 hišah polovica ljudi ostala doma, drugi so Bog ve že
 kje v Italiji. Tu je n. pr. mati s par otroci, druga
 otroci so v Italiji ali pa narobe. In sedaj ne vemo
 ničesar o njih.“

Na vprašanje, kako se je obnašalo naše vojaš-
 tvo pri prodiranju, mi je odgovoril: „Bosancem in
 plohom Slovanom vsa čast! Ko so Bosanci dospeli v
 našo vas, so nas tolažili, naj se ničesar ne bojimo.
 Vprašali so nas: imate kruha, krompirja itd., plati-
 mo dobro. Dali smo jim z veseljem. Če pa kdo ni i-
 mel ter rekel, nimamo, je odgovoril Bosanec: če ne-
 mate, nemate, šta ču, šel je dalje in ničesar se ni
 dotaknil.“

(Konec prihodnjih.)

Kaj zanimiva slika se nam poda, če pazno motrimo odmev, ki ga je imel oni shod v nemških poročilih. Previdna „Tagespost“ je prinesla o shodu si na suhoparno poročilo, privoščivši vsakemu „ovorni-ku le nekaj vrst; zelo je tudi oškrtala sprejete resolucije. Se le štiri dni pozneje (dne 24. marca) je pod izrečnim pritiskom prirediteljev objavila resolucije dobesedno, pa tudi brez vsake pohvalne opazke. Dоследno pa je zamolčala v svojem poročilu vsako opasno, t. j. daleč segajočo irditev in zahtevo govornikov, tako da iz njenega poročila ne dobimo prave slike o duhu, ki je vladal med zborovalci. Rovtarska „Marburgerica“ pa je, veseleč se vsenemškega bobna, takoj po zborovanju, dne 21. marca, vse razkrila; njena razkritja si bo treba dobro zapomniti (na strani 2). Profesor Meyer je rekel: „Nam Tirolcem je naš narod bližji nego dinastiji, nakar so poslušalci hrupno pritrdjevali (tosender Beifall).“ Dr. Mravlag je izvajal (doslovno po „Marburgerici“): „Ako se samoodločba narodov izvede do svojega političnega konca, potem bomo tudi mi Nemci v Avstriji vedeli, kaj nam je storiti...“ Na te besede je vihar odbravanja zahrnel po dvorani, ki se je ponavljal in večal, ko je govornik namignil, da smo mi Nemci dvignili Habsburžane na sedanjo višino in da... Nastopne besede so se, pravi „Marburgerica“, vtopile v viharne ploskanje! Mi vemo, kaj je povedal Mravlag in se zgražamo.

Takisto je „Tagespost“ zamolčala, da je Mravlag zahteval, naj se ministra Toggenburg in Zolger odstranita, povedala pa je, da se je dr. Ambrožič ponasal, da je nemštvo na Spodnjem Štajerskem pri zadnjem ljudskem šteju napredovalo za 100%, Slovenci pa le za 7%, kar pa je zopet „Marburgerica“ zamolčala in le pribila, da so Slovenci na Štajerskem v narodnem oziru — prenasajeni. „Marburgerica“ je tudi s slastjo zabeležila napade na sedanje nemške poslance, dočim je „Tagespost“ rabila kar najmilejše izraze.

Zato so vsi, ki poznajo miroljubno tetko „Tagespost“, ostrmeli, ko so čitali dne 21. marca njen na prvi vtis hudo radikalni uvodni članek; tudi slovenski listi so se nanj zvrčali. In vendar je ta članek čisto nedolžen in povsem v soglasju s stališčem „Tagesposte.“ V prvih stavkih se je seveda hudo razkoračila: že naslov „Nemški jug“ je grozeč bojni klic; potem zahteva kratko in malo, da mora biti zveza Avstrije z Nemčijo uzakonjena za vse veke, da mora biti državi ali pravzaprav Nemcem po do Adrije ohranjena ali pravilneje rečeno: priborjena in osigurana; zato je treba nemško naseljevanje z vsem sredstvi podpirati; v vsej mornarici in v mornariških silah vladaj nemški jezik, obe železniški zvezi s Trstom morata biti pod nemškim uplivom. To je res mnogo, kaj ne? A šele h kraju spoznamo, kam pes taco moli: „Tagespost“ pravi: vse to se mora izposlovati, a kdo naj to izposluje? Edinole sedanji poslanci! Tem poslancem bi nič ne pomagalo radikalno protivladno stališče; kajti ko bi se tudi vsi nemški poslanci združili, bi vendar ne imeli večine. Nove volitve bi pa Nemcem celo škodovala; saj bodo prinesle Slovanom še večjo večino. Zato se je treba zanesti na sedanje poslance in jim pripustiti, da si iščejo zaveznikov.

To je huč poper za vsenemce in popolne uničenje uspehov tistega otročjega shoda v Gradcu, ki se ga nobeđen nemški poslanec ni udeležil, pač pa na duceate radi-poslancev. Mi bi želeli, da bi nemški radikaleci prav pogosto prirejali shode in tudi točno poročali, kaj govorijo. Saj smo sila veseli, če vidimo, kako spretno preobračajo kozle naši — nasprotniki.

Uničujočo sodbo graškega lista „Arbeiterwille“ o tem shodu je naš list objavil v številki z dne 26. marca.

Jugoslovanska deklaracija.

Jugoslovanski deklaraciji z dne 30. maja 1917 se z navdušenjem pridružuje narodno ženstvo iz župnije Dol in iz Hrastnika. Izjavo je podpisalo 890 žen in deklet.

Občina Spodnja Voličina župnije Sv. Ruperta v Slov. gor. je poslala na Dunaj 58 podpisov za majniško deklaracijo.

Občina Rogoznica in Dolgenjive je poslala 166 podpisov in sicer 110 žen in deklet, in 56 mož in mladeničev.

General Arz o svetovnem vojnem položaju.

„Neues Wiener Abendblatt“ objavlja razgovor z načelnikom avstro-ogrškega generalnega štaba, gen. polk. baronom Arzem, o svetovnem vojnem položaju. Načelnik generalnega štaba je izjavil: „Položaj je za nas tako dober, kakor še nikdar. Na vzhodu je mir, Rusija je raztrgana in brez moči. Neumornemu napadalnemu duhu naših čet in njihovega žilavemu vztrajanju v obrambi proti številno močnejšemu sovražniku se je zahvaliti, da med Vzhodnim in Črnim morju ni več strelskih jarkov. Prvi vojaški sadovi iz te močne izpremembe

položaja na korist osrednjih vlasti so se že pokazali na zapadu. Mi bomo zmagali, kajti hočemo in moramo hoteti, ker bi sicer vojna ne prenehala nikdar, ali pa slabo. Vojna za nas večidel ni končana. Najprej imamo pred seboj še sovražnika v Italiji, ki je v 12. soški bitki sicer izgubil znaten del svojih 70 divizij, a jih nadomestil zopet s pomočjo zaveznikov tako z bojevniki kakor tudi z vojnim materijalom. Uprav velikanska poiskunja sile s tem sovražnikom je neizogibna. Vrh tega imamo zasedena velika ozemlja na vzhodu in severovzhodu, ki zahtevajo mnogo posadk. K temu prihajajo še albanska fronta, intervencija v prijaljski Ukrajini, vojaško-gospodarska izgradnja vzhodne fronte in končno samooobsebi umljivo dejstvo, da so Francozi, Angleži in Amerikanci ravnotako naši sovražniki, kakor sovražniki Nemcev in da mora ostati geslo grofa Czernina »Strassburg ali Trst« vedno v veljavi. Torej vojna se nadaljuje in zahteva slejkoprej napetje vseh sil, vsled česar nobeno armadno vodstvo ne prevzame odgovornosti za zmanjšanje izrabljanja ljudskih sil v odločilni vojni fazi, kar bi več ali manj spravljalo v nevarnost uspeh. Toda zahtev po dopustih za obdelovanje polja ali za žetev i. t. d. ne bomo preprečevali; nasprotno. Vztrajanje v zaledju je ravno vsled našega sijajnega vojaškega položaja največje važnosti. Domovini je treba pomagati. Tudi domovina mora želeti zmagati, kajti le tako je mogoč srečen, težkih žrtev vreden in za bodoči razvoj plodenosen mir.

Lord Georg o vojnem položaju.

Iz Londona se dne 31. marca poroča, da je priobčil angleški ministrski predsednik lord George sledečo izjavo:

Začetek borbe na zapadu je bil skrajno kritičen, toda razmere so se sedaj zboljšale. Sedaj se bijejo še le začetni boji in nihče ne more reči, kakšen bo izid borbe na francoskem bojišču. Anglija mora biti pripravljena še za nadaljne žrtve, da si zasigura končno zmago.

Francosko bojišče.

Nemška poročila.

Dne 29. marca: Wolffov urad poroča: Po zavzetju Beaumonta in Mezieresa dne 29. marca je poizkušal sovražnik z masiranimi protinapadi Nemcem zopet iztrgati vasi med Sommo in Avro; protinapadi so se brez izjeme izjalovili z najtežimi izgubami za sovražnika. Istočasno so zbrali Francozi intanjerijo in tanke za napad zapadno Montdidierja. Jako uspešen nemški uničevalni ogenj pa je že kar v kali zadušil vsak poizkus napada.

Dne 30. marca: Velike izgube na lastnih frontnih točkah so prisilile Angleže, da so poslali v boj nadomestne zaloge in delavske formacije. Posebno hudo je zadela Angleže izguba neprecenljivega vojnega orožja, predvsem izguba težke artilerije. Topove najtežjega kalibra (33 cm) najnovejše konstrukcije, kakor tudi popolno havbično baterijo v gozdiču Holnonu so uplenili Nemci. Angleži teh dragocenih topov niso mogli več razstreliti. V kotlini Costris so uplenili Nemci dvanaest 24 cm topov, dalje je bilo uplenjenih mnogo topov pri Auvillersu. Severno Aubigny so uplenili Nemci mogočne municijske zaloge, z rdečimi granatami poslikane tovrne avtomobile. Številne uplenjene lokomotive poljskih železnih so že v službi Nemcev. Le popolnoma premagan nasprotnik zamore prepustiti tako dragocen materijal.

Dne 31. marca: Ob gornji Aneti odbiti angleški protinapadi. Na obeh straneh potoka Luce Nemci prebili prednje angleške črte, zasedli vasi Aubercourt, Hangard in Demuin. Vrgli sovražnika kljub srđiti obrambi na Moreuil. Severno od Montdidierja vrgli sovražnika čez nižave Avse in Don in smo zavzeli višine na zahodnem bregu. Francozi srđito napadli. Zvečer zasedli Fontaine Sovražnika, vrgli med Montdidierjem in Noyonom čez Alsonvillers, Rollet, Hainvillers, Thiescourt in Ville. Francoski protinapadi se izjalovili. Južno od Noyona zavzeli v naskoku utrdbo Renaud, ki obvladuje Oiso.

Dne 31. marca zvečer: Krajni uspehi med potokom Luce in Avre. Francoski protinapadi zahodno in južnovzhodno od Montdidierja so se izjalovili.

Angleška poročila.

Dne 29. marca zjutraj: Sovražnik je izvršil večeraj popoldne in zvečer nadaljne napade na več točkah bojne fronte severno Somme. Naše čete so obdržale postojanke in so pridobile mestoma z n-

spešnimi protinapadi na ozemlju. Pri teh bojih smo vjeli večje število mož in uplenili več strojar. Sovražnik je imel zopet izredno težke izgube.

Dne 29. marca zvečer: Severno Somme smo obdržali vse postojanke. Sovražnik ni izvršil čez dan nobenih resnejših napadov. Južno Somme so se vršili težki boji. Naše čete so bile potisnjene na črto, ki gre zapadno Hamela—Marcave—Demuina. Francoska fronta južno Demuina gre preko Meziarsa—Hamavilla—Sirebermarda—Cratibisa, ravno zapadno Montdidierja in Lasigny.

Francosko poročilo:

28. marca popoldne. — Bitka se je nadaljevala večeraj zvečer in ponoči z nezmanjšano srđitostjo. Od hrabrih Francozov ustavljeni Nemci so imeli pred fronto Lasigny — Noyon — levi breg Oise strahovite izgube. Nemci so namerili vse svoje sile zlasti proti levemu francoskemu krilu in so poslali v okolišu Montdidierja znatne sile v boj. Na tej točki je bil boj naravnost grozen. Francoski polki se bojujejo za vsako ped zemlje in so prizadejali napadalcu velike izgube. Francozi niso omahovali niti trenotek. Umaknili so se na višine neposredno zapadno Montdidierja. Na ostali fronti od časa do časa topovsko streljanje.

Foch generalisim ententinih armad.

Iz Pariza se dne 29. marca poroča: V vojnem odseku francoske zbornice je podal ministrski predsednik Clemenceau izjavo, da so vlade ententinih držav imenoval francoskega generala Focha za generalisima vseh ententinih armad na zapadu.

Pariz izpraznjujejo.

Iz Lyona se dne 29. marca poroča: Vsled obstreljevanja zapušča prebivalstvo Pariz kar trumoma. V zadnjih treh dneh je 250.000 oseb zapustilo Pariz. Vlada je odredila potrebno, da se preseli v mesto Bordeaux.

Francoske čete zapustile Italijo.

Dne 30. marca poročajo: Italijanska meja je še vedno zaprta. Vse francoske čete, ki so prihitele Italiji na pomoč, so že zapustile Italijo. Poveljnik francoskih čet na italijanskem bojišču, general Fayolle, je že prevzel poveljstvo neke francoske armadne skupine na zapadnem bojišču.

Udarec v cerkev med službo božjo.

Dne 28. marca popoldne je od daleko nosnega nemškega topa izstreljena krogla zadela neko cerkev pariškega mestnega okraja tekom službe božje in ubila 75, ranila pa 90 oseb, med njimi veliko število žensk in otrok. Med mrtvimi se nahaja baje tudi legacijski svetnik švicarskega poslanstva, Strohlin. Cerkev je bila zadeta že preteklo nedeljo, tudi med mašo. Takrat je bilo več ranjenih. Predsednik Poincare in ministrski predsednik Clemenceau, kakor tudi pariški nadškof Amette, so posetili kraj nesreče in ranjence.

Vest o zadetju cerkve je prispela v trenutku, ko je razpravljala zbornica o finančnem zakonu. Neki poslanec se je takoj dvignil raz sedež, da pozdravi žrtve in prosi nebeške in človeške pravičnosti, kakor tudi pravičnosti meča. Predsednik Deschanel se je imenom zbornice pridružil manifestaciji, istotako neki socialistični poslanec imenom svojih pristašev skrajne levice. Finančni minister se je imenom vlade zahvalil in izjavil, da se pridružuje protestu, ki ga bo upošteval ves kulturni svet.

Plovbena pogodba med Ameriko in Japonsko.

Ameriški vojni trgovinski urad je objavil uraden razglas o novi plovbeni pogodbi med Združenimi državami in Japonsko. Glasom te pogodbe prepusti Japanska proti dobavljanju jekla Ameriki takoj 100.000 ton ladijske prostornine. Pogajanja glede prepustitve 200.000 ton novih ladij se vrše na isti podlagi.

Promet med Nemčijo in Nizozemsko ustavljen.

Berlinski „Lokalanzeiger“ poroča:

Nizozemska vlada je nenađoma ustavila ves železniški in trgovinski promet med Nizozemsko in Nemčijo. Osební promet je dovoljen samo na eni železniški progi in sicer samo za osebe, ki imajo za to posebno dovoljenje.

Angleži prodirajo v Mezopotamiji.

Iz Londona se dne 26. marca uradno poroča. Severozahodno od mesta Hit ob reki Eufkrat bilo podvzetje našin čet skrajno uspešno. etali uničena je bila cela turška armada, ki se nahajala na tem bojišču. Ko je napočila noč, so bile v naskok zavzete vse glavne turške postojanke, ki se nahajajo severno od Chan Baghrads. Iz dosedajšnjih poročil je posneti, da je bilo vjetih 3000 mož, med temi 1 divizijski poveljnik, 2 polkovna poveljnika, okrog 200 drugih turških častnikov, 1 nemški častnik in nekaj nemških podčastnikov, vpletenih 10 topov, 2000 raznih pušk, veliko število strojnih pušk, 600 konj, velblodov in goveje živine ter mnogo drugega vojnega gradiva.

Politične vesti.

Naša mariborska cenzura postaja naravnost neznosna. Zdi se nam, da si je postavila za načelo, da mora biti v slovenskih listih (nemških listov pa, Bog varuj, se ne dotakne) vsakokrat vsaj nekaj cenzuriranega. Tako se je v „Slov. Gosp.“ dne 28. marca vzel stavek: „O, tem se bomo govorili, ker nam odkritja kneza Lichnowskega tudi marsikaj pojasnijo, kar se je godilo začetkom vojne proti Jugoslovanom.“ Prosimo, ali more ta stavek škoditi monarhiji na zunaj, ali slabo uplivati na potek vojaških operacij? Na celum svetu je menda tega mnenja samo — mariborski cenzor!

Bismarka bodo slavili „patriotični“ Nemci danes dne 2. aprila v Graden. Zakaj pa ne slavijo nikdar svojih avstrijskih državnikov? Seveda, Bismark je ustvaril „zjedinjeno“ Nemčijo in ta beseda vleče kakor pri drugih narodih. Toda pri drugih je greh, a pri Nemcih je patriotizem.

Šulverein na Slov. Štajerju političen. Šulverein je nepolitičen, kakor pravijo, kulturno društvo. Pri oblastih je tudi kot tako javljeno. „Gau Untersteiermark des Deutschen Schulvereines“ pa je na svojem zborovanju dne 24. marca, ne da bi spremenil statute, sklenil, da bo začel z vso silo delati tudi proti političnim ciljem Jugoslovanov.

Blagi zavezniki naših Nemcev. Nemci se najbolj zanašajo na Madžare, da nam preprečijo jugoslovansko državo. Kako blag narod so si izbrali Nemci za svojega pomočnika, evo ta izgled: Nameralo se je iz avstrijskih nemških krajev, osobito iz Dunaja, poslati 150.000 otrok na hrano na Ogrsko, kjer se ne rekvirira tako kakor pri nas. Ogrci imajo pač svojo državo, kakor si jo želimo tudi Jugoslovani. Sedaj pa so začeli madžarski listi strašno goniti proti tej nameri. Kaj je Madžarom za to, ako pri nas 150.000 otrok več ali manj živi! Plemeniti ljudje!

Čehi proti razdelitvi Češke. Dne 27. marca predpoldne se je vršilo v Pragi zborovanje vseh zastopnikov čeških okrožij češkega kraljestva, da zavzamejo svoje stalšče nasproti zahtevam Nemcev po provinci »Deutschböhmen«. Shod je otvoril starosta čeških okrožij Papoušek, Glavni govornik je bil bivši minister dr. Fořt. Soglasno je bila sprejeta resolucija, v kateri se zastopniki čeških okrožij izrekajo proti provinci »Deutschböhmen«, za nedeljivost češkega državnopravnega ozemlja, za češko državnopravno deklaracijo na podlagi samoodločevanja narodov.

Madžari zahtevajo samostojno armado. Skupni vojni minister Stöger Steiner je izdelal načrt, na podlagi katerega bi naj Ogrska dobila svojo lastno armado. Vršila se bodo tozadevna pogajanja med

avstrijsko in ogrsko vlado. Za slučaj, če bi ne prišlo do sporazumljenja, bi odločila krona.

Pogajanja med Jugoslovani in Italijani. „Neue Züricher Zeitung“ javlja z italijanske meje: Name-ravanemu potovanju dr. Trumbića, vodje jugoslovanske propagande v Londonu, v Italijo, pripisuje „Corriere della Sera“ veliko važnost. Italijansko-jugoslovanski razgovori za sporazum, ki so se začeli z zastopnikom Torreom v Londonu, se imajo sedaj nadaljevati v Rimu. Ob Trumbićevem posetu v Rimu se ima vršiti tamkaj kongres delegatov podjarmljenih narodov v Avstro-Ogrski.

Grof Czernin bo govoril. Naš zunanji minister grof Czernin bo danes, dne 2. aprila, dal odposlanstvu dunajskega občinskega sveta pojasnila o uplivu, ki ga imajo mirovne pogodbe z Rusijo in Ukraino na prehranjevalni položaj naše monarhije. Grof Czernin porabi to priliko, da bo govoril tudi o splošnem političnem položaju, ker radi velikonočnih praznikov ni mogoče (?) takoj sklicati delegacijskih odsekov. Delegacije bodo skorogotovo prišle zopet delovati tekom meseca aprila. Tudi sedaj bi bile lahko stlice, a grof Czernin raje govori, kjer ni ugovora.

Spomini na grofa Khuena na Hrvatskem. Nel-traj v Osijeku je nosil ime nedavno umrlega grofa Khuena, bivšega hrvatskega 20letnega bana, na čegar banovanje vežejo Hrvatsko mnogi — spomini. Po smrti grofa Khuena je sklenil občinski zastop, nazvati dotični trg: Trg kralja Karla. — Madžarski list „Az Est“ je doznal iz Osjeka, da je dospelo tjakaj sporočilo kabinetne pisarne, da je kralj privolil v to izpremembo, pričakuje pa, da mestno poglavarstvo — z ozirom na velike zasluge pokojnika za državo in krono — na kak drug dostojen način ovekoveči njegovo ime. Ta poslednji pasus v dopisu kabinetne pisarne — tako dodaje rečeni madžarski list, — je ustvaril za občino jako neugoden položaj, ker si župan ne upa predložiti, da bi se katera druga ulica ali trg imenovala po grofu Khuenu, ker je verjetno, da večina odkloni ta predlog; z druge strani pa pravijo, da treba uvaževati željo, izraženo z najvišjega mesta.

Holmsko vprašanje in poljski škofje. Poljski škofje so radi vprašanja Holmsčine naslovili skupno pismo na Sv. Očeta. Omenjajo zvestobo poljskega naroda do cerkve; njegovega krvavega mučeništva v zadnjih desetletjih in ljubezni, ki si jo je pridobil s tem pri apostolski stolici. Predočajo nadalje veliko nevarnost, ki se jej izpostavlja ta zaslužni narod s tem, da se njega ozemlje izroča razkoliški državi. Verski in socialni pretresljaji današnje Ukrajine bi mogli zadeti tudi prebivalce Holmsčine. Naglasivši veliko pretežnost poljskega prebivalstva, opozarjajo na spričevalo ljudstva samega, ki je pod carizmom vsiljeno mu šizmo v trenutku prehodne svobode v masah odklonilo, ter se priključilo rimsko-katoliški cerkvi. Na zaključku prosijo poljski škofje Sv. Očeta pomoči in zaščite temu tako težko izkušenemu dobremu narodu.

Strašno poročila. Wolffov biro z dne 27. marca javlja s francosko-angleško-nemškega bojišča tole: „Na mnogih krajih plapola ogenj proti nebu... Pri Royenu mejijo khakirjava angleška na svetlomodra francoska mrliška polja... Mrliška polja, kakor jih je po sodbi očividcev komaj kedaj videlo oko, so zaznamovala prostore energičnega nasprotnikovega odpora ali mesta, kjer so bile angleške čete, od vseh strani obkoljene, uničene.“ Na zahodu je sedaj strašno morjenje, žrtve so na nemški in nasprotni strani velikanske.

Tedenske novice.

Zvišanje kongruje. Uradna „Wiener Zeitung“ z dne 30. marca objavlja od cesarja potrjen zakon o zvišanju kongruje.

Slovenski tabor ob štajersko koroški meji. Cela Mislinjska dolina mora na belo nedeljo na tabor v Št. Janž. Podati hočemo roke svojim bratom trinom Korošcem, ki pridejo iz Koroškega na naša tla iskat tolažbe med brate. Prideta poslanca dr. Korošec in dr. Verstovšek. Začetek ob 1. uri popoldan.

Shod v Št. Janžu. Iz Koroške se nam poroča: Za shod v Št. Janžu pri Spodnjem Dravogradu že vlada pri nas veliko zanimanje. Slovence in Slovenci iz občin in vasi: Dobrava, Brod, Podklanc, Sv. Križ, Črneče, Libeliče, Tolsti vrh, Guštanj, Selove, Kotlje, Selenberk, Strojna, Revne (Streiteben), Prevalje, Leže, Podkraj itd., vsi na shod v Št. Janž na belo nedeljo, dne 7. aprila. Govorili bodo dr. Korošec, dr. Verstovšek, govornik iz Celja, iz Ljubljane in ena ženska ter eden delavec. Le na noge vse, staro in mlado, za Jugoslavijo!

8. vojno posojilo. Po poročilih iz Dunaja bo 8. avstrijsko vojno posojilo baje razpisano v času od 15. in 15. maja t. l.

Jugoslovanski parobrodi v Črnem morju. Z mirom se bo sedaj oživela zopet pomorska vožnja v Črnem morju. Izmed jugoslovanskih parobrodskih posestnikov se bodo udeležili novih voženj Tripković, Gerolinič, Martinolič in parobrodsko društvo Lošinj.

„Ali so Ptuj, Celje, Maribor res nemška mesta?“ V prodajalni Cirilove tiskarne v Mariboru se prodaja knjižica pod gornjim naslovom. Cena enemu izvodu 8 v, po pošti 13 v. V tej brošuri je statistično dokazano, da je vse ljudstvo v omenjenih mestih slovenskega pokolenja in da se le vsled pritiska poslužuje nemškega jezika. Omenjenih mest Nemci ne morejo zahtevati za se, ona spadajo k Jugoslaviji, kamor bodo tudi, kolikor nam je znano, po vseh dosedanjih izdelanih načrtih spremembe avstrijske ustave prišla. — Knjižico toplo priporočamo!

Vpoklic oproščenih. Lista „Bohemia“ in „Večer“ poročata, da so začeli vpoklicevati oproščene črnovojnike, starih do 36 let in sicer na ta način, da posamezne črnovojnike kličejo k prebiranju.

Ob 25letnici Slovenskega planinskega društva. Troje bogatih prirodnih krasot odlikuje našo lepo domovino pred drugimi narodi: naše gore, morje in pa podzemeljski svet. Bolje in preje kot mi sami so spoznali in vedeli ceniti visoko to vrednost naše zemlje naši sosedni narodi, zato bi nam jo tudi tako radi iztrgali iz naših rok. Odtod vse ono sovraštvo in sirah proti našemu narodnemu ujedinjenju in osvobodjenju izpod tujega jarma, ker bi tuji še nadalje radi nad nami gospodarili, se okoriščavali, mi pa njim tlačali! — Pred 25 leti se je ustanovila Slovensko planinsko društvo in začelo širiti planinsko idejo. Pričelo nam je odpirati oči in nas učilo spoznavati prekrasen naš domovinski svet. Opozarjalo nas je na velik pomen potovanja, ki je bistven del izobrazbe in sredstvo, ki ti ohranjuje in okrepeva ljubo zdravje. Na drugi strani pa nam je namignilo tudi na korist in pomen tujkega prometa v narodnogospodarskem oziru. V kratki dobi svojega delovanja je oživitvilo SPD 24 podružnic, postavilo 29 planinskih zaveštišč in domov, napravilo celo omrežje markacij in potov med gorskimi postojankami in obljudenim svetom. se trudilo ohraniti slovensko lice našim planinam in skrbno čuvalo, da preide kar najmanj slovenske planinske posesti v roke naših narodnih nasprotnikov. Vse to in mnogo drugo — v ilustriranem „Planinskem Vestniku“ očitano — težko in naporno delo, izvršeno v gmotno in duševno korist našega naroda, je uspeh, ki se mu ne moremo dovolj načuditi. Žal vrnati tudi našemu planinskemu svetu ni priznala! Škoda, prizadeta mnogim našim gorskim in dolinskim postojankam, gre v tisoče in tisoče, za kar bo treba vsestranske podpore. To škodo hočemo in moramo poravnati — čast in korist našega naroda nam to že velewa. Delo je nujno, neodložljivo ter edini predpogoj, da se bo moglo SPD po tej izvršitvi posvetiti prostih rok i novim, prevažnim nalogam. Planinci in planinke ter vsi ročoljubi, zavedajmo se velike važnosti naloge SPD in časa. Nabirajmo člane in prispevke. Vsak član bi lahko pridobil še nekaj članov, dva, tri, štiri, nabral mali ali večji znesek in ga poslal Osrednjemu odboru Slovenskega planinskega društva v Ljubljani. Na ta način bi se gmotno društveno stanje okrepilo, popravila škoda, Slovenci bi ostali gospodarji na našem planinskem svetu in ne bilo bi se nam treba bati, da ga nam ugrabi pest tujca, našega narodnega sovraga. — Radogorski.

Prevoz mrličev po železnici začasno ustavljen. Železniško ministrstvo razglašja: Vsled izvanredno velikega pomanjkanja železniških vozov je začasno ustavljeno prevažanje po železnici mrličev padlih vojaških oseb iz ozemelj armad in iz zasedenih ozemelj. Vsake tozadevne izjeme so izključene.

Za gostilne. Štajerska cesarska namestnija je odredila, da smejo biti od dne 1. aprila do dne 14. oktobra 1918 gostilne odprte do 11. ure po noči, kavarn in klubovi, oziroma družabni prostori pa do 12. ure po noči.

Kovanje novega denarja. Kakor se poroča, se v kratkem prične s kovanjem zlatega in pozneje srebrnega denarja kronske veljave.

Za nakup orožja in municije se potrebuje posebno dovoljenje. Izšla je naredba, ki določa, da sme nakupovati orožje in municijo samo tisti, kateri ima za to dovoljenje od politične oblasti. Tozadevno dovoljenje pa dobijo samo popolnoma zanesljive osebe in sicer pod okoliščinami, ki izključujejo vsako zlorabo orožja ali municije.

Mariborska šparkasa. Mariborski Slovenec nam piše: Občinska šparkasa v Mariboru je izdala letno poročilo za 1917. Priznati moramo, da je postala v poročanju silno previdna in skuša na vse mogoče načine skriti tiste točke, ki bi utegnile vzbuditi jezo previdnih Slovencev. Tako v cellem 40 strani segajočem poročilu ni nikjer najti, koliko je šparkasa v minulemu letu dala Schulvereinu, Südmarki in drugim ponemčevalnim bojnim društvom. Da je dala, to je pač gotovo. Toda kljub skrivanju je nekaj prav značilnih točk vendarle še ostalo. Poročilo na prim. pripoveduje, da je obilica hranilnih vlog silila na znižanje obrestne mere. V prvem polletju 1917 je šparkasa plačevala za vloge 4%, za posojila pa je jemala 5%. V drugi polovici leta 1917 se je obrestna mera za vloge znižala na 4%, torej za 1%, za posojila pa od 5% na 3%, torej samo za 1%. Seveda, glavni namen šparkase je pač, čim največ zaslužiti, kaj ne? Ali pa čuti šparkasa gotovo, utemeljeno potrebo za tako postopanje? Na strani 13 — nesrečno število — navaja poročilo nekatera darila v vojne namene, ki so za Nemce prav značilna. Tako dobe sirote in vdove mesta Maribor 7000 K, vdove in sirote okraja Maribor, torej slovenske okolice, pa samo le 1000 K, četudi smo do dna srca prepričani, da je na-

rodnostno razmerje vlagateljev ravno nasprotno namreč da je ogromna večina vlagateljev slovenske. Podobno se postopa tudi z vsemi drugimi darili. Povsod se opaža skrb za Nemce in strah, da ki utegnijo kje tudi kak slovenski revež dobiti par vinarjev. Glede vojnih posojil je omeniti, da jih je šparksa do sedaj vsega skupaj podpisala za račun strank 14.204.200, za lasten račun pa 12.902.300 K. Nominalna vrednost vseh vrednostnih papirjev, ki so v isti šparksa, je znašala koncem leta 1917 skupaj 22.226.800, kurzna vrednost istih papirjev 19.881.600 K 49 v, torej približno za 2% milijona K manj, kakor nominalna vrednost. Toliko o poročilu, ki ga je izdalo vodstvo šparksa samo. Gledamo Slovenci ta zavod od katerekoli strani hočemo, vedno nas spominja, da imamo z gospodarskega in narodnega stališča svojih ljudi samo eno dolžnost: Ustvariti si v Mariboru svojo lastno hranilnico. Lotimo se dela in ustanovimo si po ljubljanskem vzorcu slovensko hranilnico kmetskih občin. Organizirajmo dvajsetorico svojih dobrih občin in ustvarimo tudi za svoje pupilarne denarje lasten dom, da nas ne bo več tujec, tepel z našim lastnim bičem!

Knjige Slov. Matice za leto 1914. Za vse člane, ki so plačevali članarino redno, to se pravi do konca leta 1917, je pisarna Slovenske Matice že pred časom nakazala knjige za leto 1914. Velikega števila zavojev pa dosedaj še ni bilo mogoče spraviti po pošti naprej, ker je pošta parkrat zaporedoma prekinila prejemanje zavojev, pred Veliko nočjo pa izjavila, da prevzema le pošiljatve, za katere se poština takoj plača. Po Veliki noči spravimo ostale zavoje naprej in prosimo vse člane, da računajo z izrednimi razmerami in zakasnitev knjig oprostite. — Članom vojakom, ki niso v zadnjem času prijavili naslovov, nismo odposlali knjig, to pa zaradi tega, ker svoja bivališča zelo menjajo. Prosimo tiste, ki žele knjige, naj javijo svoje zadnje naslove. — Naknadni člani, to je tisti, ki so plačali udnino po Novem letu in ki je pošiljalo zdaj, prejmejo knjige v slučaju, če jih kaj ostane od pošiljatve med redne člane. Če ne, jih bo štela Slov. Matica med plačano udnino za tekoče leto.

Preseljevanje dece. Vsak teden prihaja več stotin dece iz Bosne, Ercega, Dalmacije in Istre na Hrvaško zaradi prehrane. Porazdele jih pri dobrosrčnih seljakih. Ti transporti govorijo več kot vsa prehranjevalna statistika.

Vladna podpora za Istro. Vlada je dovolila 2% milijona kron kot enkratno podporo za siromašno prebivalstvo v Istri. Na osebo bo prišlo povprečno 14 K podpore.

Dosluzeni podčastniki — pisarniški oficijanti. Izšla je ministrska naredba, ki določa, da bodo v bodoče imenovani za pisarniške oficijante pri državnih uradih in zavodih dosluženi podčastniki. Dosedaj so bili dosluženi podčastniki imenovani ali za državne uradnike 11. činovnega razreda ali pa za državne sluga.

Označba vrednosti zasebnih poštinih zavojev. Trgovsko ministrstvo je izdalo glede označbe vrednosti in višine povzeta zasebnih poštinih zavojev odlok, ki določa: Označba vrednosti in višina povzeta, do katere je dopustno dostavljanje zavrtkov, se razširi od 100 do 600 K.

Nova prebiranja. Nova prebiranja črnovojniških zavezancev, rojenih v letih 1899—1894 se bodo vršila meseca aprila in sicer: V celjskem dopolnilnem okraju: Celje mesto 11. aprila; Celje okolica v Celju od 12. do 16. aprila; Ljubno 18. aprila; Mozirje 19. aprila; Šmarje pri Jelšah 21. in 22. aprila; Trbovlje 23. aprila; Brežice 25. in 26. in 27. aprila; Koze 29. in 30. aprila; Šostanj 11. aprila; Slovenji gradec 12. aprila; Marenberg 13. aprila; Gjutomer 15. in 16. aprila; Ptuj mesto 18. aprila; Ptuj okolica 18., 19. in 20. aprila; Ormož 22. aprila; Rogatec 24. aprila; Konjice 26. in 27. aprila. V mariborskem dopolnilnem okraju: Nemški Sonč 16. in 17. aprila; Lipnica 19. in 20. aprila; Vagna 21. aprila; Maribor mest 22., 23. in 30. aprila; Maribor okolica 24., 25. in 26. aprila; Sv. Lenart v Slov. goricah 27. aprila in Slov. Bistrica dne 29. aprila.

† **Elizabeta Nerat.** V Gradcu je dne 22. marca na kliniki v Gospodu zaspala gospa Elizabeta Nerat, roj. Puh, soproga šolskega ravnatelja g. M. Nerat. Rojena je bila v Ribnici na Pohorju dne 10. junija 1850, poročena dne 5. junija 1871. s tedanjim tamošnjim nadučiteljem Mih. Neratom. Bila je svojemu soprogu zvesta družica, delavna, skrbna in varčna gospodinja, otrokom pa ljubeča, najboljša mati. Dasi od doma bolj v nemškem duhu vzgojena, bila je navdušena Slovenka, ki se je najbolj srečno čutila v narodni družbi. Kakor je sploh bila bolj veselega razpoloženja, se je rada udeleževala narodnih veselja in slavnosti za katere so se ona in njeni otroci vselej tudi dejansko žrtvovali. Njeno življenje je bilo, kakor pesnik pravi, le en delavni dan! Vrli slovenski in najboljši materini hvaležni spomin, Neratovi rodbini pa naše od-

krito sožalje! — Truplo rajne so pripeljali iz Gradca v Maribor, kjer se je izvršil pogreb dne 29. marca ob 1/4 na 5. uro popoldne.

Gospodarske novice

Zvišanje cen klavne živine. C. kr. poljedelsko ministrstvo je naročilo Vnovčevalnici za živino v Gradcu, da sme klavno živino plačati 1 K za 1 kg živne teže pri vsaki vrsti višje kot dosedaj, to pa le tistim živinorejcem, ki oddajo živino vnovčevalnici, oziroma njega zaupnikom prostovoljno. Če je treba vzeti žival potom prisilne rekvizicije, plača se le dosedaj veljavna cena. Pri živini, določeni za civilne potrebe po občinah se bo pod goraj omenjenimi pogoji plačevala tudi goraj omenjena višja cena. Mese pa ostane pri sedanjih cenah ter se cena mesa za civilno prebivalstvo ne zviša. Razliko med sedanjo ceno in višjo ceno, katero bo živinorejec prejel, bo nakazalo finančno ministrstvo vnovčevalnici živine v Gradcu.

Kam gre meso? Pri kmetih se živina odvzema v tako veliki meri, kakor še nikdar poprej, mestno in delavsko prebivalstvo pa toži, da ne dobi mesa. Kam torej gre meso naše živine? Govori se, da mora Avstrija pošiljati meso in živino na francosko bojišče. Ker se take vznemirjalne vesti vedno bolj množijo, bi bilo nujno potrebno, da oblasti natančno pojasnijo to zadevo.

Brezmesni dnevi. Izšla je naredba, ki določa, da je ob brezmesnih dnevih prodaja in uživanje ovčjega mesa prepovedana. Pomanjkanje mesa zlasti v Mariboru je postalo tako občutno, da se celo o velikonočnih praznikih ni bilo mogoče dobiti kosček mesa. Čakajo nas torej sami brezmesni dnevi...

Novo rekviriranje krompirja. Uradno se razglasa: Ker Štajerska ne dobi iz drugih dežel nobene semenskega krompirja in se utegnejo imeti nekateri zlasti večji posestniki odvišne zaloge krompirja, katerega še dosedaj niso oddali, se ga bo moralo oddati. Te odvišne zaloge krompirja je oddati vojno-žitno-prometnemu zavodu, da ne bo treba poznejšega rekviriranja.

Zopet nov gospodarski škandal v Gradcu. Graški Verband si je po Claryjevi protekciji prilastil pravico, da sme edino on in nihče drugi razpolagati na Štajerskem semenski krompir in ga razdeljevati. Občine so dobile od glavarstev sezname za semenski krompir, ljudje prosijo in čakajo, a krompirja ni in ni. Verband pa se ne zmeni ne za urgence, ne za pritožbe, temveč raje pusti, da krompir — gnije in ljudje ne bodo imeli kaj saditi. Verband bo delil krompir za seme zopet šele v poletju. Tako delalo slavni Claryjevi gospodarski „strokovnjaki“.

Zborovanje južnoštajerskega hmeljarskega društva. V Žalecu se je dne 24. marca vršila glavna skupščina južnoštajerskega hmeljarskega društva. Predsedoval je župan g. Roblek. Društveni poslovodja g. Petriček je poročal o delovanju društva v i. 1917. Društvo šteje 71 članov. Vremenske razmere v minulem letu niso bile kaj ugodne razvoju hmeljske rastline. Vsled slabega vremena in vsled velikega pomanjkanja delavskih sil se je rez hmelja precej z vlekla in je bila končana šele proti koncu meseca aprila. Ugodno vreme meseca maja je rast hmelja zelo pospešila, nastala vročina meseca junija pa zopet ovirala. Mesec julij je bil več ali manj vlažen, mesec avgust pa zopet tako vroč, da se je razvoj hmeljskih kobil zelo oviral. Vsled nastale suše in tudi vsled pomanjkanja delovnih sil in preobilnih stroškov za obiranje, ostalo je marsikatero hmeljišče na celem in se hmelj ni obral. Za obiranje enega škafa hmelja se je moralo plačati do 40 v brez hrane, kar je pridelovalne stroške vobče zelo podražilo. Množina lanskega pridelka je društveno vodstvo cenilo na približno 7000 starih stotov; hmelj je zrastel na približno 550 ha velikem zemljišču. V teku 10 let se je torej s hmeljem zasajeno zemljišče skrečilo za več kot dve tretjini. To skrečenje se pa to leto ni ustavilo, nego še povečalo. Po poročevalčevem prepričanju se bodo morda že letos, sigurno pa prihodnje leto naše hmeljske cene tako dvignile, da se bodo zopet vsi štajerjani poprijeli hmeljarstva in hiteli rigolati in kupovati hmeljskih drogov, katerih pa še za drag denar ne bo dobiti. Hmeljarji bodo prisiljeni posluževati se žičnih nasadov. Cena lanskega pridelka se pomikala po kakovosti od 150—200—300 K za 100 kg. Pridelovalni stroški so pa znašali pri hmeljarjih, ki opravljajo vsa dela z dninami, na 200—220 K za 100 kg in tem primerno manj pri onih hmeljarjih, ki opravljajo vsa dela večinoma sami s svojimi domačini. Hmeljarstvo lani ni bilo pasivno, kot prejšnja 3 leta. Da so se razmere hmeljarstva zboljšale, za to se imajo hmeljarji v prvi vrsti zahvaliti samopomoči. Na poziv avstrijskih hmeljarskih društev ste se v Žatecu osnovali: Nemška hmeljska prometna družba z o. z. s kapitalom 150.000 K in Češka hmeljska prometna družba z o. z. s kapitalom 115.000 K. Prvotnih družb je za vse nemške, druga pa za češke in slovenske hmeljske okoliše. Obe družbi pa tvorite sindikat: Državna hmeljska prometna družba s sedežem v Žatecu. Navedeni sindikat ima nalogo valorizirati vsakoleten hmeljski pridelek. V valorizaciji hmelja se je ustvarila neka stalnost v hmeljskih cenah, neka minimalna cena, pod katero ne bo hmelja dobiti. Sindikat je z zastopniki vlade določil za posamezna okoliša sledeče cene in sicer za prima, z

srednje in slabše blago: 1. Žatec mesto in okraj: 140, 130, 115; 2. Žatec okrožje: 135, 125, 110; 3. Ustje-Polep: 125, 110, 90; 4. Ustje-Polep rdeči hmelj: 120, 105, 85; Dub rdeči hmelj: 80, 70, 60; 6. zeleni hmelj: 70, 60, 50; 7. Moravski hmelj: 105, 95, 80; 8. Štajerski hmelj: 100, 85, 70; 9. Gornjeavstrijski hmelj: 70, 60, 50 za 50 kg. — Občni zbor je sklenil, da opusti poskuševalen nasad. Valorizacija je zelo ugodno uplivala na hmeljske cene. Z ozirom na valorizacijo se je sklenilo, da ni treba svariti med predajo. Upati je, da bo upliv valorizacije v letosnjem letu še ugodnejši.

Licitacija konj. Licitacije konj se bodo vršile v mesecu aprilu: Maribor dne 20. aprila ob 9. uri dopoldne; Radgona dne 2. in dne 16. aprila ob 9. uri dopoldne; Šostanj dne 2. in dne 14. aprila ob 9. uri predpoldne. Oddajali se bodo taki konji, ki so nesposobni za vojaške namene.

Sindikata za promet s sadjem — razpuščen. Danajski urad za promet z zelenjavo in sadjem je razpustil štajerski sindikat za promet s sadjem. V tej družbi so bili skoro sami židje, ki so pri trgovini s sadjem na račun producentov in konsumentov dosegli velikanske dobičke. Grof Clary seveda tega ni videl. Šele na Dunaju so prišli na to, da so kupčije tega sindikata na škodo splošnosti.

Dopisi.

Maribor. Dobivamo pritožbe, da se v našem okraju rekvirira s posebnim veseljem tiste vole, za katere so kmetje vložili prošnje pri okrajnem glavarstvu, naj se jim jih pusti vsaj tako dolgo, da bodo polja obdelana. Vprašamo: Ali je taka kljubovalnost na mestu? Ali je to pravično?

Ribnica na Pohorju. Bralno društvo ima na belu nedeljo, dne 7. t. m., popoldne po večernicah v društvenih prostorih svoj občni zborin obenem važno predavanje. Pridite v obilnem številu!

Mozirje. Kmetijska družba štajerska je pri letošnjem glavnem zborovanju, katero se je vršilo dne 20. in 21. marca v Gradcu, zopet odlikovala tukajšnjega upokojenega nadučitelja: g. Fr. Praprotnika, kateri si je za povzdigo narodnega blagostanja pridobil uprav neveljivih zaslug. Celo svoje življenje je posvetil duševni in gmotni blaginji svojega ljudstva in je lahko tudi pogosen na velike uspehe, katere je pri svoji tako neumorni delavnosti dosegel. Da se je v naši dolini tako velevažno sadjarstvo tako lepo in močno razvilo in povzdignilo, to je edino le njegova zasluga. Za časa njegovega tukajšnjega službovanja se je odgojilo in zasadilo premnogo sadnega drevja, katero ni le prava krasota tega kraja, temveč donaša že tudi naravnost nepričakovane dohodke. On je tudi tukaj uvedel najzlahotnejše sadne vrste, katere tako dobro uspevajo, da je naša dolina radi svojega izbornega sadja zaslovela tudi že daleč po svetu. Za vse to so tukajšnji prebivalci temu svojemu velikemu dobrotniku iz srca hvaležni in ga bodo ohranili tudi za vse čase v trajnem spominu.

St. Jernej pri Konjicah. Štajerjanci hočemo pokazati svetu, da ne spimo spanje pravičnega, ampak se krepko ustavljamo strastnim izbruhom naših nemškutarjev. Mnogo faranov se je že izjavilo za deklaracijo, a še več bi se jih, ko bi vsi razumovali kaj se pravzaprav gre. Grozi se, kateri podpisajo majniško izjavo, da bodo vsi zaprti in na Srbsko izgnani. Čudno, kakor da bi radi par nemškutarčkov ne imeli mi prostora na svoji zemlji. Pa Slovenci hoče biti na svoji zemlji sam gospodar; to se zdaj že povsod glasi. To pa štajerjancem nikakor noče v glavo, zato javkajo kakor mačke meseca sušca. Mi pa vstrajajmo na začrtani poti. Živela Jugoslavija! — Štajerjska Jugoslovanka.

Najnovejša poročila.

Francosko-angleški odpor.

Francoske in angleške čete so se na celi črti pred mestom Amiens, dolgi nad 60 km z veliko silo uprle nemškemu prodiranju. Nekatera poročila naglašajo, da so Francozi in Angličani prišli na črti Montdidier-Noyon, t. j. odsek bojišča pred Parizom k protiofenzivi.

Bitka pred mestom Amiens se že odločila?

Curih, 1. aprila.

Listu „Curier“ poročajo izpred mesta Amiens, da se je bitka za to mesto že odločila. Nemški naval je v glavnem odbit.

Slabo vreme.

Dosedaj je bilo na zahodni fronti Krasno spomladansko vreme. Dne 31. marca pa je začelo deževati.